

ØSTBØ AS AVD FAUSKE

Postboks 123

8201 FAUSKE

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ingrid Austerheim, +4775531691

Rapport etter tilsyn - behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy - Østbø AS avd. Fauske

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn den 17. oktober ved behandlingsanlegget for kasserte kjøretøy hos Østbø AS avd. Fauske (virksomhetsnummer: 992284315).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten lagrer tanker med flytende farlig avfall utendørs og uten arrangement for oppsamling av eventuell avrenning.
- Avvik 2: Virksomheten mangler en skriftlig rutine for måling av oljeinnhold i utslipp fra oljeutskillere.
- Avvik 3: Virksomheten har ikke en skriftlig rutine for avtapping og håndtering av fluorholdige klimagasser, og mangler en rutinebeskrivelse som sikrer at komponenter omfattet av produktforskriften § 2-19 tredje ledd demonteres fra kjøretøy under miljøsanering.
- Avvik 4: Virksomheten overholder ikke kravet om årlig leveringsplikt for enkelte typer farlig avfall.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Østbø AS avd. Fauske må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren i Nordland en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet **innen 31. desember 2023**.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Området med fast dekke der det lagres pressede kjøretøy og presset metall har en dump, slik at vann og avrenning blir liggende oppå dekket.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Østbø AS avd. Fauske må betale et gebyr på 15 000 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no ved Ingrid Austerheim eller som sikker melding via <https://skjema.no/SF/melding>.

Merk svaret med saksnummer 2007/2290 og tilsynsnummer 2023.151.I.SFNO.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten lagrer tanker med flytende farlig avfall utendørs og uten arrangement for oppsamling av eventuell avrenning

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, Østbø AS avd Fauske (Tillatelsen) gitt 18.05.2020 (sist endret 13.04.2022), vilkår 3.3 e

Beskrivelse av krav

Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Østbø AS avd. Fauske miljøsanerer kjøretøy i en miljøcontainer plassert utendørs på dekke av betong. I bunnen av containeren er det et tett kar for oppsamling av eventuell avrenning. Under befaring av anlegget ble vi oppmerksomme på at tankene det tappes flytende farlig avfall på i forbindelse med miljøsaneringen, var lagret utendørs og uten arrangement for oppsamling av eventuell avrenning. Tankene står på utsiden av containeren på ei metallplate slik at en eventuell avrenning eller overfylling fra tankene vil renne ned på dekket utenfor containeren, se figur 1.

Figur 1. Tanker med flytende farlig avfall lagret utendørs og uten arrangement for oppsamling av eventuell avrenning.

Slik lagringen av tankene ble observert under tilsynet, vil det ved en større lekkasje være fare for at flytende farlig avfall kan renne over til ikke-tett dekke og forurense grunnen. I henhold til tillatelsen skal farlig avfall lagres innendørs og på tett dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan vurderes dersom den gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse. Virksomheten kunne ikke vise til en slik vurdering.

Avvik 2: Virksomheten mangler en skriftlig rutine for måling av oljeinnhold i utslipp fra oljeutskillere.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen av 18.05.2020, vilkår 13.2
- Forskrift om systematisk helse, - miljø, - og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

Tillatelsens vilkår 13.2 beskriver at målinger av oljeinnhold i utslipp fra oljeutskillere skal foretas minst 4 ganger i året, og at måleprogrammet skal inngå i bedriftens internkontrollsystem. Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 krever videre at virksomheten iverksetter rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i tillatelsen. Rutinene skal være skriftlige.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under tilsynet kom det fram at Østbø AS avdeling Fauske mangler et skriftlig måleprogram for prøvetaking av oljeinnhold i utslipp fra oljeutskillerne. Østbø As avd. Fauske opplyser at de selv tar prøver av utslipp fra oljeutskillerne 4 ganger i året.

I henhold til tillatelsens vilkår 13.2, må virksomheten ha et måleprogram som sikrer representative prøver av oljeinnhold i utslipp fra oljeutskillere. Måleprogrammet for utslipp skal inngå i virksomheten sin dokumenterte internkontroll.

Avvik 3: Virksomheten har ikke en skriftlig rutine for avtapping og håndtering av fluorholdige klimagasser, og mangler en rutinebeskrivelse som sikrer at komponenter omfattet av produktforskriften § 2-19 tredje ledd demonteres fra kjøretøy under miljøsaneringen.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 4. kasserte kjøretøy, vedlegg 1, pkt. 6.
- Tillatelsen av 18.05.2020, vilkår 4.5
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7.

Beskrivelse av krav

Vilkår 4.5 i tillatelsen krever at virksomheten skal følge avfallsforskriftens kapittel 4 om kasserte kjøretøy. I henhold til avfallsforskriften kap. 4, vedlegg 1, pkt. 6, skal *materialer og komponenter som omfattes av forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 2-19 tredje ledd, fjernes fra det kasserte kjøretøyet før videre behandling*. Kravet gjelder komponenter som inneholder bly og blyforbindelser, seksverdig krom, kvikksølv, og kadmium. Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 krever at virksomheten iverksetter rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav gitt i lovgivningen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Komponenter omfattet av produktforskriften

Virksomheten har ikke inkludert demontering av materialer og komponenter som omfattes av produktforskriften § 2-19 tredje ledd i deres skriftlige rutine for sanering av kasserte kjøretøy.

Kjøretøy brakt til omsetting etter 1. juli 2003 skal som hovedregel ikke inneholde bly, kvikksølv, kadmium eller seksverdig krom. Fordi virksomheten også kan ta imot kasserte kjøretøy av eldre årgang, må de ha en skriftlig rutine for å kunne identifisere og demontere materialer og komponenter omfattet av produktforskriften § 2-19 tredje ledd.

Avtapping og håndtering av fluorholdige klimagasser (F-gass)

Under inspeksjonen kom det fram at virksomheten mangler en skriftlig rutine for avtapping og håndtering av fluorholdige klimagasser. Produktforskriften kapittel 6a og EU forordning 517/2014 stiller en rekke krav til håndtering av F-gasser, med blant annet krav til opplæringsbevis for personell som håndterer F-gasser, forebygging av utslipp av fluorholdige klimagasser og hvilke foretak som kan ta imot avtappet F-gass. Jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7, må virksomheten ha en skriftlig rutine som sikrer at F-gass kun blir håndtert av personell med gyldig opplæringsbevis. Rutinen må også inneholde en skriftlig prosedyre for hvordan F-gass skal tappes av kjøretøy og hvordan den skal håndteres etter avtapping.

Avvik 4: Virksomheten overholder ikke kravet om årlig leveringsplikt for enkelte typer farlig avfall

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Avfallsforskriften § 11-8

Beskrivelse av krav

I henhold til avfallsforskriften § 11-8, første ledd, skal farlig avfall leveres minst en gang per år. Denne plikten inntreer når den totale mengden med farlig avfall overstiger 1 kg. Den som har leveringsplikt, skal ha skriftlig dokumentasjon på hvor det farlige avfallet er levert.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under befaring av anlegget kom det frem at virksomheten har lagret kvikksølvholdige komponenter mer enn 1 år. Den totale mengden farlig avfall på anlegget er mer enn 1 kg, og Østbø AS avd. Fauske plikter dermed å levere alle fraksjoner/typer farlig avfall minst en gang per år.

Anmerkning 1: Området med fast dekke der det lagres pressede kjøretøy og presset metall har en dump, slik at vann og avrenning blir liggende oppå dekket.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Ved befaring av anlegget på Finneid ble vi oppmerksomme på at området hvor det lagres pressede kjøretøy og presset metall har en dump i dekket. Sluk som drenerer til oljeutskiller er ikke på det laveste punktet, slik at vann og avrenning blir liggende i dumpen. Virksomheten opplyste at dekket har sunket litt som følge av tung transport på området. Østbø AS avd. Fauske opplyser videre at de har planlagt å forbedre dekket eller etablere en sluk på det laveste området.

Statsforvalteren anser ikke at dumpen i dekket utgjør noen stor fare for forurensing fordi vannet vil drenerer til sluk før det går over til ikke-tett dekke. Vi anmoder virksomheten likevel å etablere en sluk på det laveste området i dekket fordi transport eller videre setninger kan føre til avrenning til ikke-tett dekke.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Østbø AS avd. Fauske må betale et gebyr på 15 000 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 04. oktober 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage på vedtak om gebyr

Dere har rett til å klage på vedtaket om gebyr. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren i Nordland innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Østbø AS avd. Fauske sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens landsdekkende tilsynsaksjon med behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy.

Fra Statsforvalteren i Nordland deltok

- Ingrid Austerheim
- Camilla Risa Haugstad

Kontaktperson hos Østbø AS avd. Fauske

- Per-Øystein Kristiansen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Østbø AS avd. Fauske ble kontrollert under tilsynet:

- Østbø AS - Finneid

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Miljøsanering
- Håndtering av fluorholdige gasser
- Håndtering av farlig avfall
- Utslipp til vann
- Internkontroll

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, Østbø AS avd Fauske gitt 18.05.2020 (sist endret 13.04.2022)

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren i Nordland innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og våre nettsider.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Ingrid Austerheim
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FAUSKE KOMMUNE

Postboks 93

8201

FAUSKE